

## PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh ústavného zákona“).

Návrh ústavného zákona bol vypracovaný ako iniciatívny materiál. Z vecného hľadiska sa zameriava na úpravu a doplnenie ústavných noriem týkajúcich sa odvolania celého ústavného orgánu (Národnej rady Slovenskej republiky) a na úpravu podmienok odvolania člena Súdnej rady Slovenskej republiky.

V časti týkajúcej sa ukončenia volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky je cieľom návrhu ústavného zákona naplnenie verejného prísľubu predsedu vlády Slovenskej republiky vo vzťahu k občanom Slovenskej republiky, a to ustanoviť ústavnoprávny prostriedok, prostredníctvom ktorého by sa občania mohli priamo podieľať na ukončení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky.

So zreteľom na doterajšiu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj na jeho právne závery prezentované najmä v náleze sp. zn. PL. ÚS 7/2021 zo 7. júla 2021, sa ako ústavne najvhodnejšie legislatívne riešenie javí zavedenie nového inštitútu – ľudové hlasovanie o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky, ako ústavne súladnej alternatívy k referendu o skrátení jej volebného obdobia.

Prijatím navrhovanej ústavnoprávnej úpravy sa rozšíria spôsoby, ktorými môže dôjsť k ukončeniu volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky, a to nielen prostredníctvom jej vlastného rozhodnutia, ale aj prostredníctvom priameho rozhodnutia občanov v ľudovom hlasovaní. Inštitút ľudového hlasovania pritom nie je v slovenskom ústavnom poriadku neznámy, keďže obdobným spôsobom je možné predčasne skončiť funkčné obdobie prezidenta Slovenskej republiky podľa čl. 106 Ústavy Slovenskej republiky.

Druhou oblasťou navrhovanej úpravy je legislatívne vymedzenie dôvodov na odvolanie členov Súdnej rady Slovenskej republiky. Návrh ústavného zákona reflektuje dlhodobé odporúčanie Európskej komisie zo správy o právnom štáte zaviesť opatrenia na zabezpečenie toho, aby členovia Súdnej rady Slovenskej republiky podliehali dostatočným zárukám nezávislosti, pokiaľ ide o ich odvolanie. Ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov sa v čl. 141a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky zaviedla právna úprava, podľa ktorej *„Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať.“*. Predmetné ustanovenie podľa názoru Európskej komisie neposkytuje členom Súdnej rady Slovenskej republiky dostatočné záruky pred ich odvolaním z funkcie.

Vzhľadom na obsah návrhu ústavného zákona bude potrebné vykonať novelizáciu zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [čl. I bod 3 návrhu ústavného zákona (navrhovaný čl. 100d)], zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (čl. I bod 5 návrhu ústavného zákona) a zákona

č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (čl. I bod 7).

Návrh ústavného zákona bol predmetom riadneho pripomienkového konania, rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky a predkladá sa s rozpormi, ktoré sú podrobnejšie uvedené vo vyhlásení predkladateľa.